

[Formanden]

Bundgaard Nielsen: spm. nr. 556
 Kjelgaard: spm. nr. 561
 Glistrup: spm. nr. 563 og 573
 Glensgård: spm. nr. 564 og 582
 Steffensen: spm. nr. 565
 Anne Grete Holmsgård: spm. nr. 566 og 571
 Ernst Schmidt: spm. nr. 567
 Nymann: spm. nr. 568 og 569
 Ervin Jensen: spm. nr. 574
 Knud Lind: spm. nr. 585
 Poulsgaard: spm. nr. 586
 Maisted: spm. nr. 587
 Karen Højte Jensen: spm. nr. 589
 Otto Mørch: spm. nr. 597
 Jørgen Junior: spm. nr. 607
 Arne Christiansen: spm. nr. 612

Spm. nr. 549

Til *arbejdsministeren* (12/3 80) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren bede arbejdstilsynet foranstalte en undersøgelse af arbejdsmiljøet på Printca i Klarup ved Ålborg?«

Begrundelse

Der er på den omhandlede virksomhed konstateret et stort antal sygdomstilfælde (celleforandringer i livmoderhalsen) hos kvinder, hvilket naturligvis har medført angst for helbredet hos de ansatte kvinder.

Arbejdsministeren er arbejdstilsynets øverste myndighed ifølge arbejdsmiljølovens § 69, og han har efter min mening pligt til at foranstalte en undersøgelse. Efter § 21 kan arbejdstilsynet forlange, at arbejdsgiverne skal lade foretage undersøgelser, eventuelt ved et særligt sagkyndigt udvalg, for at få konstateret, om arbejdsforholdene sundhedsmæssigt er forsvarlige.

Der henvises til en artikel fra Ekstra Bladet af 12. marts 1980 for orientering.

Besvarelse (28/3 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

På grundlag af en indhentet udtalelse fra direktoratet for arbejdstilsynet kan jeg oplyse følgende:

Ved rutinemæssige befolkningsundersøgelser er der blandt de ansatte kvinder i den omtalte virksomhed konstateret seks eller

måske syv tilfælde af celleforandringer i livmoderhalsen. Virksomheden beskæftiger i dag 103 kvinder, og der har i tiden 1. januar 1979 – 1. januar 1980 været ansat i alt 160 kvindelige medarbejdere. Gennemsnitsalderen for de ansatte kvinder er ca. 33 år.

De ansatte har sat de konstaterede tilfælde af celleforandringer i forbindelse med deres arbejdssted og de mulige påvirkninger, der skulle findes dér.

Arbejdstilsynets kreds Nordjyllands amt har haft kendskab til virksomheden siden dennes start. Virksomheden har i hele sin eksistensperiode på 5 år haft tilfredsstillende arbejds-hygieniske arbejds-vilkår med hensyn til udsættelse for opløsningsmidler. Det er oplyst, at koncentrationen af organiske opløsningsmidler ligger på mellem 10 pct. og 50 pct. af den fastsatte hygiejniske grænseværdi.

Den rejste mistanke vedrørende en sammenhæng mellem de angivne celleforandringer og udsættelse for stoffer i virksomheden kan efter arbejdstilsynets opfattelse afvises, allerede fordi tiden fra første udsættelse for en kræftfremkaldende faktor til fremkomst af celleforandringer, der er eller kan udvikle sig til kræft, oftest er omkring 20 år og således væsentligt længere end disse ansættelsesforholds varighed.

Hos én af kvinderne blev celleforandringerne konstateret ca. 4 år efter ansættelsen, hos to ca. 3 år efter ansættelsen, hos én ca. 6 mdr. efter ansættelsen, hos én ca. 4 mdr. efter ansættelsen og hos én ca. 3 mdr. efter ansættelsen.

Arbejdstilsynets kreds Nordjyllands amt har i sagens anledning haft kontakt med direktøren for cancerregisteret, dr. Ole Møller Jensen. På forespørgsel har dir. Ole Møller Jensen oplyst, at der – cancerforskerne bekendt – ikke er nogen sammenhæng mellem forekomsten af livmoderhalskræft og arbejde med organiske opløsningsmidler, og at der i en større dansk undersøgelse (Præstøundersøgelsen 1972) blev konstateret celleforandringer i livmoderhalsen hos 3,4 pct. af de undersøgte kvinder (alle i den fødedygtige alder).

Arbejdstilsynet har på et møde i virksomheden med deltagelse af bl. a. virksomhedens direktør, tillidsrepræsentant og sikkerhedsrepræsentant redegjort for disse oplysninger.

Det er arbejdstilsynets opfattelse, at der ikke er holdepunkter for at antage, at de